

Milczenie przepisem uświęcone. Echa zmiany na stanowisku dyrektora Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach

data aktualizacji: 2025.10.20 autor: Anna Wójcik-Brzezińska

(fot. Anna Wójcik-Brzezińska)

Niespodziewane odwołanie? 3 października 2025 roku środowisko naukowe w Skierniewicach zostało zaskoczone decyzją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prof. Dorota Konopacka, która od marca 2019 roku kierowała Instytutem Ogrodnictwa - Państwowym Instytutem Badawczym (PIB), została odwołana. Wysłannik resortu przyjechał osobiście, wręczył pismo odwołujące i odjechał. Nie towarzyszyła temu żadna konferencja ani komunikat medialny.

Na stronie ministerstwa pojawiła się notatka o powołaniu nowego dyrektora - dr. Krzysztofa Rutkowskiego, długoletniego pracownika Instytutu. Na pytania redakcji resort odpowiadał, odwołując się do prawa, które formalnie daje ministrowi możliwość powoływania i odwoływania dyrektorów bez obowiązku uzasadniania decyzji. W praktyce oznacza to jedynie ciszę - brak słów wyjaśniających motywy odwołania.

Pod kierownictwem prof. Konopackiej

Instytut Ogrodnictwa od lat zajmuje miejsce w czołówce krajowych jednostek badawczych. Pod kierownictwem prof. Doroty Konopackiej rozwijał współpracę z uczelniami, przedsiębiorstwami wdrażającymi innowacyjne technologie oraz samorządami. W tym czasie powstało Centrum Innowacyjnych i Zrównoważonych Technologii Ogrodniczych (CIZTO), realizowano liczne projekty krajowe i unijne, modernizowano laboratoria oraz podnoszono standardy infrastruktury badawczej.

Kontrola Najwyższej Izby Kontroli przeprowadzona w latach 2020–2023 oceniła działalność Instytutu pozytywnie. Raport podkreślał stabilność finansową, terminową realizację projektów i prawidłowe procedury konkursowe. NIK zwróciła uwagę jedynie na niewielkie uchybienia w planach finansowych w latach 2021–2022 oraz opóźnienia w konserwacji Pałacu Prymasowskiego – zabytkowego obiektu z XVIII wieku. Te zastrzeżenia nie podważały ogólnej oceny Instytutu ani jakości prowadzonych badań.

Decyzja o odwołaniu dyrektora w tym kontekście budzi pytania. Była już dyrektorem, prof. Dorota Konopacka komentarza odmawia.

Spekulacje o tle politycznym

W kuluarach pojawiają się spekulacje dotyczące politycznego tła odwołania. Mówi się o kontaktach dyrektora z poprzednią ekipą rządzącą (PiS) oraz o zapraszaniu polityków opozycji – m.in. ministra Przemysława Czarnka i posła Antoniego Macierewicza do Skierniewic. Nie ma jednak oficjalnych potwierdzeń tych informacji. Parlamentarzyści z regionu przyznają, że dowiadują się o decyzji z mediów.

Nowym dyrektorem Instytutu został dr Krzysztof Rutkowski, długoletni współpracownik prof. Konopackiej. W komunikacie Instytutu zaznaczono kontynuację dotychczasowej strategii, w tym umiędzynarodowienie badań i współpracę z sektorem gospodarczym. Rutkowski jest znany jako „człowiek z Instytutu”, doświadczony naukowiec niezwiązany z żadną opcją polityczną. Niejasne pozostaje jednak, czy jego nominacja oznacza utrzymanie dotychczasowego kursu, czy wprowadzenie zmian oczekiwanych przez resort.

Cisza resortu otwiera przestrzeń do spekulacji, a interpretacje zależą od punktu widzenia – politycznego, lokalnego lub merytorycznego. Ostatecznie kontekst pozostaje w sferze domysłów. Instytut działa nadal, badania trwają, projekty realizowane są terminowo, a pracownicy kontynuują codzienną pracę naukową.

Oficjalne milczenie resortu

Resort nie podał żadnego uzasadnienia decyzji – i jak wynika z oficjalnej odpowiedzi na pytania redakcji, nie zamierza tego robić. W żadnej publikacji nie wskazano motywów odwołania – ograniczono się do przedruku komunikatu MRiRW.

Na pytania o przesłanki decyzji resort odpowiedział:

„Minister nadzorujący powołuje i odwołuje dyrektorów i zastępców dyrektorów bez konieczności uzasadniania swojej decyzji” — powołując się na ustawę o instytutach badawczych z 30 kwietnia 2010 roku.

Formalnie jest to prawda. Prawo nie nakazuje milczenia, lecz je umożliwia. Z tego przywileju resort skorzystał w pełni.

W kolejnych fragmentach korespondencji ministerstwo zapewnia, że Instytut Ogrodnictwa „realizuje i będzie realizował zadania zlecane przez MRiRW, szczególnie ważne dla planowania i realizacji polityki państwa”. To język, który równie dobrze mógłby znaleźć się w corocznym raporcie z działalności.

Na pytanie o ocenę pracy prof. Konopackiej resort odpowiedział: „Zadania w tym też zakresie Instytut realizował również pod kierownictwem prof. Konopackiej.”

Bez zarzutów. Bez uwag. Bez cienia krytyki. Instytut działał prawidłowo, rozliczał środki, realizował projekty. Resort komunikuje wprost: nie musi tłumaczyć swoich decyzji.

Kadrowe precedensy w nauce

W historii polskich instytutów badawczych podobne decyzje kadrowe nie są niczym nowym. Często towarzyszy im zmiana ministra, korekta priorytetów politycznych lub ciche przesunięcie lojalności instytucjonalnych. W demokracji milczenie organu władzy nie jest neutralne.

Z dniem 6 października 2025 roku obowiązki dyrektora Instytutu Ogrodnictwa – PIB w Skierniewicach objął dr inż. Krzysztof Rutkowski, wieloletni współpracownik prof. Doroty Konopackiej oraz współautor licznych publikacji naukowych i projektów badawczych realizowanych w Instytucie. Dr Rutkowski zawodowo związany jest z Instytutem Ogrodnictwa od 1992 r. W ostatnim czasie pracował jako adiunkt w Zakładzie Przechowalnictwa i Przetwórstwa Owoców i Warzyw, a wcześniej, od 2011 r., kierownik Zakładu Przechowalnictwa i Przetwórstwa Owoców i Warzyw.

Komunikat Instytutu i nowe kierunki

W oficjalnym komunikacie opublikowanym przez Instytut czytamy:

„Po 6,5 roku kierowania Instytutem Ogrodnictwa – PIB funkcję Dyrektora zakończyła Pani Prof. dr hab. Dorota Konopacka.

Nowym Dyrektorem Instytutu został dr Krzysztof Rutkowski.

Dziękujemy Pani Profesor za lata pracy i zaangażowania, a nowemu Dyrektorowi życzymy wielu sukcesów w kierowaniu Instytutem.”

Profesor Konopacka kierowała Instytutem od marca 2019 roku. W tym czasie Instytut wzmocnił swoją pozycję w krajowym systemie badań naukowych, rozwijając współpracę z ośrodkami akademickimi, jednostkami sektora rolno-spożywczego oraz przedsiębiorstwami wdrażającymi innowacyjne technologie w ogrodnictwie.

MOŻE CIĘ ZAINTERESOWAĆ:

Powód? Minister nie musi uzasadniać swojej decyzji. Odwołanie prof. Korbin wciąż budzi wiele pytań. Odpowiedzi brak

Nowy dyrektor, dr Krzysztof Rutkowski, jest związany z Instytutem od wielu lat. Specjalizuje się w badaniach nad technologią przechowalnictwa owoców i warzyw oraz jakością produktów ogrodniczych. Kierował licznymi projektami naukowymi, a jego dorobek obejmuje kilkadziesiąt publikacji naukowych i branżowych. Jako menedżer nauki jest znany z pragmatycznego podejścia do współpracy między nauką a praktyką ogrodniczą.

Objęcie przez niego funkcji dyrektora ma zapewnić kontynuację dotychczasowej strategii rozwoju Instytutu, ze szczególnym uwzględnieniem innowacji, umiędzynarodowienia badań oraz współpracy z sektorem gospodarczym.

W lipcu, przy okazji rekonstrukcji rządu, zmiana nastąpiła również na stanowisku szefa resortu rolnictwa. Przedstawiając nowego ministra, premier Donald Tusk wyraził przekonanie, iż nowy minister „*wleje dużo nowej energii w działanie tego resortu*”.

Źródło:

<https://skierniewice.eglos.pl/aktualnosci/item/45160-milczenie-przepisem-uswiecone-echa-zmiany-na-stanowisku-dyrektora-instytutu-ogrodnictwa-w-skierniewicach>